

Učiteljski pravnik

—š. Vprašanje F. E.: Ali se sme uporabljati v šoli »Moje prvo berilo«, ki ga je založila banovinska založba šolskih knjig?

Odgovor: Na šolah se smejo uporabljati ne glede na založnika samo one knjige, ki jih je odobrilo ministrstvo prosvete.

Naša gospodarska organizacija

—g. Učiteljski dom v Mariboru. V spomin tov. Ivana Lukmana je daroval tov. Ivan Koropec, sreski šolski nadzornik v Mariboru, din 100.—. Iskrena zahvala!

Popravek v zadnjem izkazu: Tov. I. Lovše je daroval din 50.— v spomin I. Lukmana in din 50.— v spomin tov. Drage Roškarjeve. M. Kožuh, blagajnik.

Učiteljska tiskarna

—t. Dolžniki, ne godrnajte, ko prejmete naše opomine! Tudi mi bi rajši poslovali brez opominov!

—t. Vse šolske knjige, pedagoške in mladinske liste, vse, kar je v zvezi s šolo in učiteljstvom, nudi in preskrbi »Učiteljska tiskarna«. Obrnite se v vsaki potrebi najprej do »Učiteljske tiskarne«.

—t. Knjiga Milan Kajč je razposlana vsem šolam. Delo našega tovariša, ki stane v knjigarnah 28 din, prav toplo priporočamo.

—t. Vranc-Dolganov: Koncentracijski načrt letnih enot se bo tiskal, čim bo dovolj naročnikov. — Prijavite se takoj, da bo važno delo prej izšlo!

—t. Fleretova »Naša prva knjiga« je uvedena v vseh slovenskih šolah. Če se nimate »navodila« k tej knjigi, naročite ga v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali podružnici v Mariboru, stane le 1 din.

—t. Lavtarjeve računic za 3. in 4. šolsko leto je ministrstvo prosvete ponovno odobrilo z odlokom ON št. 52.778 in 52.779 z dne 18. avg. 1937. — Te priznane dobre računic priporočamo posebno vsem onim šolam, ki jih do sedaj še niso vpeljale. One, ki so jih že preizkusile, jih ne morejo več pogrešati.

—t. Ponudbe blaga Učiteljske knjigarnе v Ljubljani in njene podružnice v Mariboru so njeni ceniki. Poglejte jih pri naročanju šolskih in pisarniških potrebščin in prepričajte se o nizkih cenah — o dobrem blagu in solidni postrežbi ste že davno prepričani.

—t. Vse šolske knjige naše izdaje so novo odobrene. Ker je vsa naklada tiskana nespremenjena, so veljavne tudi še one knjige, ki imajo natiskano še staro odobrenje.

—t. Kontrolne knjižice prvotne zaloge so še vedno veljavne, dokler zaloge ne poide in dokler niso preklicane. Za šolsko leto 1938/39. bodo predlagane nove.

Mladinska matica

—mm V nekaj dneh izide tretja izdaja »Mihca in Jakca«. Druga izdaja je skoro že popolnoma posla. »Mihec in Jakec« je sijajna pomožna knjiga za čitanje v prvih razredih osnovne šole, in ni čuda, da je tako povpraševanje po njej. Poleg izvodov na običajen papir izide tudi nekaj vezanih izvodov na debel papir. Ti izvodi bodo lepo darilo za Miklavža.

—mm Prva številka »Našega roda« je dotiskana. List je izšel v novi, lepi opremi na 40 straneh, kljub temu, da so se cene papirja znatno zvišale, ostanejo cene listu in knjigam iste. Ekspedicija »Našega roda« se bo izvršila istočasno s knjigami v nekaj dneh. Do 7. oktobra najkasneje bodo imele tudi najoddaljenejši šole liste in knjige v rokah. Prosimo cenjene poverjenike, da zberejo naročnino za list.

—mm Vsebinske prve številke »Našega roda«: Vida Taufer: 6. IX. 1937. (Pesem.) — Etbin Bojc: Mati — domovina. — Arnošt Adamič: Velika tekma. — Fran Roš: Pesem o hmelju. — Venceslav Winkler: Mateljko. — Pastuškin: Kimavec. (Pesem.) — Riha-Debeljak: Vino na Slovaškem. — Mirko Kunčič: Berački. (Pesem.) — Josip Ribičič: Tine in živali. — France Bevk: Pesterna. — Josip Ribičič: Jakec — pakec. — Mirko Kunčič: Miška na obisku. — Clifford: Oslček na kolescih. — Fran Roš: Jurček in žabe. (Pesem.) — Tolstoj: Kamen. — Lojze Zupane: Š prazno malho na Kočevsko... — Viktor Pirnat: Česa se rad spominjam. — A. Ingolič: »Zlatarji« z Drave in Mure. — Ivan Dodič: Pri gorjanskih zvonarjih. — * * * Naš Vsakdanji kruh. — Po Valvazorju: Kako so Dolenjci cerkev zidali, a sezidali grad. — Štefanija Gruđen: Dobrotne zemeljske moči. — Sledijo rubrike: Drobno znanstvo, Mladina piše, Uganke, Križanke. — Novo naslovno stran je izdelal Janez Trpin. Pri tej številki so sodelovali še tile slikarji: Niko Pirnat, Albert Sirk, Oton Gaspari, Ljubo Ravnihar, Milko Bambič, Edo Justin in dr.

Učiteljski pevski zbor JUU

Emil Adamič

—pev. Opozorilo. Na zadnjem pevskem tečaju je večina članstva vzela note domov; zato prosimo, da se nauče svoje partije, ker bomo imeli do jesenskega koncerta v Ljubljani še samo en pevski tečaj. Posebno dobro naj pregleda Adamičevo »Narodno« in Ukmarjevo »Mati Marija«.

Šolski radio

—r I. teden. V petek, dne 1. oktobra ob 11. uri bo opisal g. Ljudevit Mrzel v obliki razgovora z mladino »Sprehod po novinarski razstavi. II.—III.

Nadaljnji program v oktobru:

Torek, 5. oktobra: Obramba in zaščita našega živalstva; g. Rafael Bačar.

Petek, 8. oktobra: Hmelj — Savinjanova sreča in nesreča; g. Oskar Hudales.

Torek, 12. oktobra: Kakšno hrano naj uživam in kako naj jem, da bom zdrav in krepak; g. dr. Franta Mis.

Petek, 15. oktobra: Letanje po zraku v naravi in pri ljudeh; dialog, g. Miroslav Zor.

Torek, 19. oktobra: Po slovenskem Kočevskem; g. Marjan Tratar.

Petek, 22. oktobra: Glasbeno predavanje ilustrirano s petjem; g. prof. Luka Kramolc.

Torek, 26. oktobra: Edvard Beneš, drugi češkoslovaški predsednik; g. Viljem Kus.

Petek, 29. oktobra: Denar — sveta vladar; bistvo in vloga denarja; g. Boris Rihteršič.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev Vabila

— VSEM BIVŠIM IN SEDANJIM ČLANOM (ICAM) SRESKEGA UČIT. DRUŠTVA MARIBOR — LEVI BREG! V smislu sklepa našega zborovanja z dne 5. junija t. l. pozivam vse članarinske dolžnike in dolžnice, bodisi bivše ali sedanje člane in članice, da brezizjemno poravnajo dolžno članarino! Ta poziv naslovjam tudi na odseljene in odstopivše člane (ice)! Vsem nad 100 din dolgujočim, v našem srezu bivajočim članom (icam), tudi izstopivšim, sem poslal posebne pozive, da izjavijo način (obroke, začasni izstop in sl.) odplačevanja dolžne članarine. Odseljene pa prosim, da mi sporoče, kdaj in kako namestavijo članarinski dolg poravnati. Uverjen sem: 1. da ni dolžnika, ki bi parasitno pripisoval društvu, da plačuje zanj naročnino za že prejete liste in ostale postavke članarine, 2. da ni dolžnika, ki bi končno ne uvidel potrebe reda v tem oziru. Nikakor ne izrivamo koga iz članstva ter je začasni izstop le gmotno ogroženim pomoč do likvidnosti, nato so nam spet: iskreno dobrodošli! — Vauda Mirko, t. č. predsednik.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR LEVI BREG ima svoj občni zbor v soboto dne 16. oktobra t. l. ob pol 10. uri predpoldne v krčevinski šoli, in sicer po dnevnem redu v smislu pravil JUU o letnih društvenih skupščinah. Člani in članice upravnega in nadzornega odbora naj pridejo v četrtek dne 7. oktobra t. l. ob 2. uri popoldne točno in polnoštevilno k seji. Pričakujemo točno in polnoštevilno udeležbo vsega članstva pri občnem zboru, ki predstavlja obračun izvršenega in načrt bodočega dela za šolo in naš stan, ter vabim k obnemu zboru tudi časno izstopivše in brezposelne tovariše (ice).

Predsednik.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD bo imelo svoj letni občni zbor dne 2. oktobra 1937 na Rečici ob Savinji ob 10. uri popoldne. Dnevni red: 1. Poročilo o banovinski in državni skupščini. 2. Poročilo o pedološkem kongresu v Ljubljani in pedagoškem tednu v Mariboru. 3. Dopisi. 4. Poročilo društvenih funkcionarjev in nadzornega odbora. 5. Slučajnosti. Pričakujemo polnoštevilno udeležbo. — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V LOGATCU bo imelo svoje prvo zborovanje v šol. letu 1937/38. dne 2. oktobra 1937. ob 9. uri na Rakeku. Na dnevnem redu bodo poročila odborov, delegatov o ban. in drž. skupščini ter poročilo tov. Sušnika o telesni vzgoji. Pred zborovanjem bo ob 8. uri odbo-rova seja. Zeleti je, da se zborovanja udeležijo vsi, zlasti pa apeliramo na zamudnike, naj vendar enkrat uredijo svoje zaostale obveznosti. — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA - OKOLICA VZHODNI DEL bo zborovalo v ponedeljek 4. oktobra 1937 ob 9. uri v mestni dvorani v Ljubljani. Dnevni red: 1. Občni zbor — poročila društvenih funkcionarjev in nadzorstva. 2. Poročila o banovinski skupščini — poročila tov. Lulik. 3. Poročilo o državni skupščini — poročila tov. predsednik. 4. »Moji vtisi s potovanja v Skopje« — predava tov. Likarjeva. 5. Stanovske zadeve. 6. Slučajnosti. — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KOČEVJE poziva svoje članstvo, da poravna za-

ostalo članarino do prihodnjega občnega zbor-a, ki bo dne 16. oktobra t. l. — Blagajnik.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO PTUJ bo prvič zborovalo v ponedeljek dne 4. oktobra 1937 v Mladiki v Ptuj. Začetek ob pol 9. uri. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Poročila o skupščinah. 3. Občni zbor. 4. Predavanje o Emilu Adamiču. 5. Slučajnosti. — Po zborovanju popoldne ob 15. uri se vrši za učiteljstvo in šolsko mladino koncert »Trboveljskih slavčkov«. Pridite vsi! — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO CELJE bo imelo svoj redni letni občni zbor v ponedeljek 4. oktobra t. l. v mali dvorani Celjskega doma v Celju. — Ob 14. uri dop. Adamičev spominski koncert »Trboveljskega slavčeka« pod vodstvom tov. Suligoja in z uvodno besedo tov. Gerlanca o E. Adamiču. Vstopnina 3 din. — Nato ob 10. uri istotam občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo tov. predsednika. 2. Poročila funkcionarjev in event. razrešnica upravi. 3. Poročilo o sekciji skupščini JUU po da tov. Žagarjeva, o glavni skupščini JUU tov. Pivc. 4. Proračun. 5. Predlogi in slučajnosti. — Uro pred koncertom bo na mestni šoli I. poslovala društvena knjižnica. Dolžnike na članarini prosimo, da pred občnim zborom uredijo svoje obveznosti, ker se morajo društveni računi za minulo poslovno dobo zaključiti. — K polnoštevilni udeležbi iskreno vabi odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KAMNIK bo zborovalo dne 11. oktobra 1937. v dvorani Sokolskega doma v Domžalah. — Začetek zborovanja bo ob pol deveti uri. Dnevni red: 1. Poročilo o banovinski in državni skupščini. — 2. Poročilo društvenih funkcionarjev. — 3. Članarina za leto 1937/38. — 4. Predavanje g. sreskega šolskega nadzornika Andreja Skulja: »O sodobnem šolstvu na Češkoslovaškem«. — Zborovanje se vrši izjemoma v ponedeljek in radi predvajanja skiop-tičnih slik v dvorani Sokolskega doma. K polnoštevilni udeležbi vabi uprava.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR DESNI BREG bo zborovalo dne 2. oktobra 1937 ob 9. uri na ljudski šoli na Tez-nem. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Dopisi. 3. Poročilo o banovinski skupščini. 4. Obračun in proračun. 5. Poročilo o glavni skupščini. 6. Predavanje: Franjo Luknar »Gospodarske, družabne in šolske prilike okolice Maribora«. — Odbor.

Poročila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KAMNIK je imelo sklepno zborovanje za šol. l. 1936/37. dne 19. junija 1937 v novi šoli v Dobu. (Poročilo je prispelo 21. sept., op. uredništva.)

V situacijskem poročilu je tov. predsednik predvsem naglasil stališče večine organiziranega članstva, ki je slej ko prej trdno odločeno obdržati strogo stanovsko linijo in brezpogojno slogu ter ne dopušča, da se vlačita politika v stanovsko organizacijo. Poudarjal je nujnost prizadevanja vodstva naše organizacije za doseg takojšnjega zvišanja našega materialnega položaja. Tozadevno je bila z odobravanjem sprejeta sledeča resolucija društvene uprave:

Ugotavljamo, da se je gmotni položaj učiteljstva po ponovnih redukcijah prejemkov in z ozirom na stalno dviganje cen vsem življenjskim potrebščinam tako poslabšal, da mu grozi popolno uboštvo. Ker se zavedamo, da smo pošteno vršili svojo dolžnost napram narodu in državi, smo upravičeni zahtevati, da se zavezati nadaljnja proletarizacija učiteljskega stanu in da se reši zadnji ostanek uradnikovega ugleda, ki je popolnoma propadel zaradi neprestanega zadolževanja pri privatnikih in drugih. Pričakujemo, da bodo odločilni činitelji nemudoma pristopili k novi uredbi naših prejemkov, ki bodo v skladu s obstoječimi ekonomskimi prilikami in ki nam bo omogočila poslanstvo narodnega učitelja vredno življenje.

Tov. tajnik je poročal o dopisih sekcije in PC v Mariboru. Glede predloga za spremembo pravil JUU prepušča društvo proste roke sekciji, zaupajoč ji, da se bo v JUU delovalo za izboljšanje stanu in eliminiranje dosedanjih nedostatkov.

Poslovnik za blagajnike sreskih društev je bil sprejet in se je v uporabo odstopil društvenemu blagajniku.

Toplo pozdravljen je tov. nadzornik A. Skulj v uvodu svojega predavanja opravičil svojo dosedanja odsotnost zaradi bolezni in izrazil željo, da vztrajajmo v borbi za stan in napredek šole.

V predavanju »Napotki pri pouku realij« je citiral najprej učni načrt in poudarjal potrebo prilagoditve učne snovi dejanskim razmeram. Pouk mora približati šolo potrebam življenja. Ker se pa večinoma podaja ves pouk v odlomkih, ni povezanosti. Učenec mora čutiti življenje, mora zaživeti. Zato je absolutno potrebna koncentracija in aktivnost učenca. Upoštevati je načelo sodobnosti. O kmetijskem pouku je treba imeti temeljitega znanja in prakse. Šolski vrt bi moral obsegati sadovnjak z drevesnico, grede za zelenjad in nego cvetic ter igrišče. Telovadnice ne spadajo v podeželske šole, ker ne ustrezajo higijenskim prilikam. Pač pa bi moralo imeti igrišče na razpolago razna igrala, oziroma orodje in kopalnice. Med učenci je treba borbe, tekme. Pri podajanju učne snovi naj učenci sami ugotovijo življenjske pogoje in posamezne dele kultur.

Pod vodstvom tov. nadzornika si je učiteljstvo ogledalo novo šolo in šolski vrt. Spodrobno razlago o vrtnah, ki jih nudi učencu nova stavba in obširno zemljišče za praktično poučevanje kmetijstva, je bilo učiteljstvo jako zadovoljno.

Tov. Venčič je obravnaval »Uredbo in pravilnik za vzdrževanje šole«.

Glede predlogov za skupščino je bil tov. Vodnik mišljenja, da je bitnega značaja za nas edinole vprašanje izboljšanja naših prejemkov.

Napokoj Jože, preds. Chvatal Fr., tajnik.

Novosti na knjižnem trgu

DOKLERJEV PREVOD PLATONOVE »DRŽAVE« — V SUBSKRIPCIIJI PRI SLOVENSKI ŠOLSKI MATICI.

Eno najpomembnejših obče kulturnih in pedagoških klasičnih del je Platonov spis »Politeja«. Knjiga, ki razpravlja o pogoju, pod katerim se danes vsaka država najbolje prospeva, t. j. zakonitost, knjiga, ki zahteva notranji prepored posameznika v blagor države, ki razpravlja o odgoji vladarja in v kateri je izraženo načelo, naj duh vlada nad materijo, razum nad goni, knjiga, ki razpravlja o vzgojnem smotru, o psihologiji, spoznavni teoriji in etiki, gotovo še ni zastarela, je kulturno še vedno zanimiva in živa, je idejno zelo bogata in bi zaradi obširnosti, socioloških in pedagoških vidikov gotovo tudi kot prevod pomenila obogatitev slovenskega znanstvenega slovstva, ki ga imamo tako malo. Po mnenju poznavalcev je »Politeja« iz starega veka največje in najpomembnejše filozofsko in pedagoško delo. Zato bi pokazali Slovenci le svojo kulturnost, če bi omogočili izdajo tega po vsebini in obliki veličastnega kulturnega dela.

Prevedel je »Politeja« ravnatelj v pokopju g. Anton Dokler, znani poznavalec antične in pedagoške kulture. Prevod je po mnenju strokovnjakov (dr. J. Debevec) točen, lep, se gladko čita in je povsod umljiv. G. ravnatelj ga je trikrat predelal.

Slovenska šolska matica vabi na subskripcijo tega dela. Subskripcija traja do konca oktobra. Delo bo obsegalo okrog 25 pol. Cena bo od 35 do 40 din. Prijave na subskripcijo je poslati na naslov: Slovenska šolska matica v Ljubljani, Komenskega ulica, šola na Ledini.

—k Fran Samec: Slovenski stavek ali jezikovni pouk v ljudski šoli. Samozaložba 1937. Strani 64. Cena 20 din. Knjižica vsebuje: Uvod, prosti stavek, Stavčni členi, Besedne vrste in oblikoslovske, Zloženi stavek. V uvodu podaja pisec navodila, kako si zamislja poučevanje slovnice — stavka — v kratki in jedrnat obliki. Obravnava stavčnih členov in besednih vrst je po tej knjižici zelo kratka, a prav praktična. Isto velja tudi za ostalo snov te knjižice. Za podeželske šole je Samec način poučevanja slovnice zelo prikladen. Učiteljstvu priporočamo knjižico v nakup.

—k Telesno vaspitanje jugoslov. šolske mladine je list, ki izhaja enkrat mesečno in prinaša vsakovrstna navodila za šolsko telovadbo in za telesno vzgojo naroda. List ima priporočila ministrstva prosvete, ministrstva za trgovino in industrijo ter ministrstva za notranje zadeve. Izhaja že peto leto. Letna naročnina znaša 30 din. Uredništvo in uprava lista Zagreb, Dorenčinova ulica, Dom Banovinskog C. K.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—



FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toploere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

ZA JESEN - ANGLEŠKO, ČEŠKO SUKNO!

320 m
Skaberné Ljubljana